

Monumentnummer*: 518279

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 15 april 2002
Kadaster deel/nr 82924/70

Woonplaats*	Gemeente*			Provincie*			
Amsterdam	Amsterdam			Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Plantage Kerklaan	36			1018 CZ	Amsterdam	Bij	
Plantage Kerklaan	38			1018 CZ	Amsterdam	Bij	
Plantage Kerklaan	40			1018 CZ	Amsterdam		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Amsterdam	O				5198		

Omschrijving**

Inleiding DIERENVERBIJF (13) omstreeks 1900 gebouwd als apenhuis, onderdeel van het Artiscomplex. Het gebouw is ontworpen in een een rationalistische baksteen architectuur en ligt in de westelijke helft van het park tegen de noordgrens.

Omschrijving

Het op een rechthoekig grondplan ontworpen gebouw telt één bouwlaag en vertoont een symmetrische opbouw met een centraal paviljoen met twee lagere zijvleugels. Tegen het centrale paviljoen is aan de zuidzijde een grote, driezijdig gesloten serre-uitbouw aangebracht. Aan deze zijde tevens de buitenkooien. De gevels zijn voornamelijk opgebouwd uit vermetselde baksteen, verder gebruik van natuursteen en gepleisterde geveldelen. De hoekpartijen worden geaccentueerd door torenachtige opbouwen met smalle gekoppelde gevelopeningen, een uitgemetselde kroonlijst en een schilddak, waarop een piron. Het middenpaviljoen wordt met een plat dak afgesloten. De lagere vleugels aan weerszijden worden grotendeels afgesloten met een segmentvormig tunneldak. Oorspronkelijke dakbedekking met asfalt papier; thans (XXd) vervangen door bitumineuze dak bedekking. In deze tunneldaken verder nog daklichten. Onder de geprofileerde gootlijst van het tunneldak bevindt zich een ononderbroken rij vensters ter verlichting van de binnenruimte. Hieronder nog de schuine dakschilden. Aan de zuidzijde bevinden zich op de rand van de gevelbeëindiging en de schuine

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

dakschilden series gemetselde ventilatiekokers. De serre-uitbouw wordt afgedekt met een samengesteld dak met lage mansarde-knik. Op dit dak verder enkele daklichten en hoger opgetrokken deel in de vorm van een zadeldak. De serre-uitbouw doet dienst als buitenkooi. Hierin hekwerk en traliewerk en een recente (XXd) ombouw. In de achterwand enkele luiken en lichtopeningen naar de nachtkooien. Links en rechts van deze uitbouw de buitenkooien grenzend aan de vleugels. Gepleisterde en witgeschilderde achterwanden. In de uiteinden van de beide zijvleugels bevinden zich de toegangen in de vorm van een wijde poortdoorgang. Recente toegangsdeur (XXd) in portiek met tongewelf. Trap met vijf treden en afwisselend gebruik van natuursteen en v ermetselde baksteen. Boven deze toegangen enkele delen van een onderbroken cordonlijst en een keramische en polychrome gevelsteen met intitialen van de diertuin en afbeeldingen van enkele apen. Achter dit deel van de voorgevel is de segmentvormige en gemetselde afsluiting zichtbaar van de tunneldaken van de vleugels. Verder eenvoudig gemetselde zijgevels met groot getoogd venster met radiale roedenverdeling. De achtergevel aan de Plantage Doklaan toont een met de voorgevel corresponderende verdeling. Hier valt op dat het middenpaviljoen even diep is als de overspanning van de tunneldaken. De afsluitende gevel is dan ook teruggezet ten opzichte van de gemetselde gevel op de rooilijn. Aan de binnenzijde ontstaat zo een 'zijbeuk' voor dienstdoeleinden. In de afsluitende gevel verder nog de uitkragende schoorsteen met rookgaten en afsluitende dekplaat. Verschillende eenvoudige vensters alsmede een eenvoudige achteruitgang. Inwendig heeft het gebouw een grote ongelede ruimte voor het publiek. In de kap is een bijzondere spantconstructie zichtbaar.

Waardering

Dierenverblijf (apenhuys) van algemeen belang als historisch-functioneel onderdeel van het Artis-complex.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Dierenverblijf (J)

Functie

Dierenverblijf(J2)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument